

Het is al weer een jaar geleden dat de vorige nieuwsbrief van WoonSaem is verschenen. De tijd gaat in razendsnel tempo voort en intussen is er veel gebeurd. Het is dan ook hoog tijd om u 'bij te praten'.

Kerngroep

WoonSaem wordt aangestuurd door vertegenwoordigers van de kernpartners: Het Maagdenhuis, het Amsterdams Steunpunt Wonen, Netwerk van Organisaties van Oudere Migranten (NOOM), CABO Amsterdam en de Landelijke Vereniging Groepswonen van Ouderen. In september hebben wij mevrouw Jettie Voermans, bestuurslid van Stichtingen Vredenburg en Theresia Spijker mogen verwelkomen. Mevrouw Voermans heeft haar sporen verdiend in onder andere stadsontwikkeling, kent het onderwerp groepswonen van ouderen goed en is vertrouwd met gemeentelijke aan- gelegenheden. Haar deskundigheid is een goede aanvulling op die van de andere kerngroepleden.

22 mei 2012 – minisymposium voor woningcorporaties

Het Maagdenhuis organiseerde op 22 mei jl. een derde, en voor WoonSaem belangrijk mini- symposium. Deze bijeenkomst had tot doel de relatie met woningcorporaties te versterken. De opkomst was opvallend groot, mede gezien het huidige economische klimaat. Naast een presentatie van de methodiek en van de deelnemende woongroepen, werd op deze ochtend door mevrouw Anne-Jo Visser van de SEV een lezing gehouden over de mogelijkheden tot hergebruik van maat- schappelijk vastgoed. Ook het Aedes-Actiz Kenniscentrum Wonen-Zorg verzorgde een presentatie. Na deze bijeenkomst zijn diverse enthousiaste reacties ontvangen en zijn vervolgesprekken gevoerd met een aantal woningcorporaties. Onder meer Woningbouwvereniging Gelderland heeft groot enthousiasme voor het idee achter WoonSaem.

Het verslag van het symposium is destijds breed verspreid. Mocht u dit niet hebben ontvangen en er belangstelling voor hebben, dan sturen wij u dit op verzoek graag toe.

Methodiek 'Samen Zelfstandig'

In de periode januari tot juli 2012 zijn vijf groepen ouderen aan de slag gegaan met de verkenning of zij gezamenlijk een woongroep willen vormen. Zij hebben de methodiek 'Samen Zelfstandig' getest. De groepsleden zijn met elkaar in gesprek geweest over de eigen wensen rond het ouder worden en rond het gemeenschappelijk wonen. Er is onder meer met elkaar van gedachten gewisseld over (de grenzen aan) onderlinge zorg, de rol van de kinderen en de samenwerking met de buurt.

In de vorige nieuwsbrief is dit introductieprogramma kort beschreven. De vijf thema's zijn nu als volgt benoemd:

1. Goed ouder worden
2. Welke woongemeenschap past bij u
3. In wat voor wijk wilt u wonen
4. Samen de kar trekken
5. Omgaan met voor- en tegenspoed

In de visie van WoonSaem zijn allochtone ouderen zelf actief betrokken bij het realiseren van hun woongroep en wordt hun eigen kracht gemobiliseerd. Een belangrijk aspect van de methodiek is ook, dat de ouderen zich realiseren dat zij een beroep kunnen doen op de hulpbronnen die ze hebben: kinderen, kennissen, zelforganisaties enz. (de zgn. steunpilaren) voor zaken die zij zelf onvoldoende beheersen. Ook dan is aan de ouderen het initiatief.

Daarnaast worden de toekomstige woongroepleden ervan bewust gemaakt dat de woongroep onderdeel zou moeten zijn van de buurt. Dit om te voorkomen dat zij uiteindelijk als groep toch nog in een isolement geraken. Deelname aan activiteiten buitenshuis, en mensen uit de buurt laten deelnemen aan hun activiteiten of gebruik laten maken van de gemeenschappelijke ruimte, zorgt ervoor dat isolement wordt voorkomen en creëert een burennetwerk waar de groep op terug kan vallen.

Alle groepen hebben een bezoek gebracht aan een bestaande woongroep om met eigen ogen te kunnen zien hoe het eraan toe gaat in een woongroep. De groepen zijn nu klaar om de volgende fase in te gaan en de praktische zaken rondom groepswoon te regelen. Zo zijn er vijf werkgroepen samengesteld die als woordvoerder namens de groep naar buiten kunnen treden en in gesprek kunnen gaan met betrokken organisaties.

De deelnemende pilot groepen

Zoals hierboven aangegeven, hebben vijf groepen het traject geheel doorlopen, een zesde haakte later aan. Een impressie van de deelnemende groepen:

Surinaamse groep Amsterdam Oud-Zuid

Deze groep omvat 22 Surinaamse ouderen tussen 53 en 72 jaar. Dit zijn voornamelijk hoogopgeleide alleenstaande dames. De meesten werken nog buitenshuis of zijn als vrijwilliger actief betrokken in hun buurt. Zij wonen al zo'n 25 à 30 jaar in dit stadsdeel.

Marokkaanse groep Amsterdam Nieuw-West

Dit zijn 28 Marokkaanse ouderen van 52 tot 73 jaar. Het zijn mannen en vrouwen met een groot leeftijdsverschil. Het is een open en maatschappelijk betrokken groep. Zij wonen sinds hun komst naar Nederland in de buurt van Osdorp.

Iraanse/Afghaanse groep Amsterdam-Noord

Deze groep bestaat uit 24 ouderen van 55 tot 74 jaar. Het zijn alleenstaande, voornamelijk Iraanse vrouwen. Zij wonen nu in verschillende delen van Amsterdam. Enkelen van hebben lichamelijke beperkingen. Gedurende het traject bleek dat de cultuurverschillen tussen de Iraanse en Afghaanse vrouwen een hindernis vormden om gezamenlijk een woongroep te vormen. Uiteindelijk is ervoor gekozen om afzonderlijk verder te gaan.

Turkse groep Leiden

Het gaat om 27 Turkse ouderen van 49 tot 74 jaar. Zij komen uit Leiden, Leiderdorp en Voorschoten. De groep is actief betrokken bij allerlei sociaal-culturele activiteiten in hun buurt.

Multiculturele groep Vaartbroek/Eindhoven

Deze groep omvat 21 ouderen met een islamitische achtergrond: afkomstig uit Turkije, Marokko, Irak en Afghanistan. De leeftijden liggen tussen 56 en 68 jaar.

Chinese ouderen te Amsterdam

Deze zesde groep is later gestart met het traject. Deze groep wordt begeleid door John Machgeels van CABO.

De Amsterdamse groepen zijn begeleid door Najia Aabid, de projectcoördinator van WoonSaem, de heer Mostafa el Filali en mevrouw Farzana Shams (beiden van ASW) en John Machgeels (CABO), de Leidse groep door Filiz Türkoglu (Leiden; Kwadraad) en de groep in Eindhoven door Emin Üstüner (OVAA).

Lerend Netwerk

In de periode dat de ouderengroepen bij elkaar kwamen, zijn de begeleiders regelmatig bijeen geweest. Dit gebeurde onder de noemer 'Lerend Netwerk'. De bijeenkomsten waren een uitgelezen moment om knelpunten met elkaar te bespreken en van elkaar advies te krijgen. Tevens hebben zij hun ervaringen met de groepen, de thema's en de methodiek teruggekoppeld naar de schrijvers. Zij op hun beurt konden op basis daarvan de methodiek aanpassen en verfijnen.

Al doende zijn bij de methodiek passende werkvormen gevonden. In het Lerend Netwerk konden begeleiders die met elkaar delen. Als werkvormen zijn onder meer documentaire beelden en materiaal van het NIZW (nu Vilans) gebruikt, is eigen materiaal gemaakt (kaartjes met woonwensen in de eigen taal) en hebben ouderen voorwerpen meegenomen om het gesprek op gang te brengen.

Uitgangspunt voor het Lerend Netwerk is, dat de begeleiders regelmatig samenkomen voor intervisie. Er wordt nog onderzocht met welke regelmaat dit gaat gebeuren. Een digitaal platform zou een goede aanvulling kunnen zijn. Nieuwe begeleiders zullen zich aansluiten bij het Lerend Netwerk en kunnen hun voordeel doen met de ervaring van de begeleiders van de eerste groepen.

Netwerkontwikkeling

In de aanloopfase zijn er vele gesprekken gevoerd met bijvoorbeeld woningcorporaties. Na de start van WoonSaem is onverminderd doorgegaan met het leggen van contacten en het opbouwen van het netwerk, vooral om het aanbod van WoonSaem bekend te maken. Dit resulteerde in een aantal (informatie)bijeenkomsten:

- Op 25 oktober 2011 een workshop tijdens een themadag NOOM 'Bezuinigen, wat nu?' in Breukelen.
- Op 24 november een workshop tijdens een werkconferentie van de gemeente Waalwijk.
- Op 10 december een inleiding over de werkzaamheden van WoonSaem tijdens een kadertraining voor vrijwilligers, georganiseerd door Stichting Laurens te Rotterdam.
- Door Pakhuis De Zwijger/Gemeente Amsterdam werd gevraagd om op 12 mei 2012 een inleiding te houden over wonen en allochtone ouderen. De heer Penninx heeft hier informatie gegeven over de visie van WoonSaem. Eerder deed hij dat namens WoonSaem tijdens een bijeenkomst van de Coalitie Erbij Amsterdam.
- Op 4 juli een workshop voor vrijwilligers van de Stichting Islamitisch Sociaal Cultureel Centrum Haarlemmermeer (ISCCH).
- Cordaan heeft op 10 juli een bijeenkomst gehouden over woonmogelijkheden voor allochtone ouderen. Er waren meer dan 70 deelnemers, waaronder veel zelforganisaties.
- Stadsdeel Nieuw-West in Amsterdam nodigde WoonSaem uit voor een expertmeeting op 12 juli. Men is serieus geïnteresseerd in het stimuleren van woongroepen van (allochtone) ouderen. Enkele leden van de Marokkaanse pilotgroep vertelden enthousiast over hun ervaring met het traject van WoonSaem en over het nut van de bijeenkomsten.

Publiciteit

- Er heeft een artikel over WoonSaem gestaan in het blad Visies van Expertisecentrum Elan uit Gelderland (themanummer Visies op wonen en oudere migranten, december 2011).
- Kenniscentrum Wonen-Zorg van Aedes-Actiz heeft diverse malen aandacht besteed aan WoonSaem.
- Het Maagdenhuis heeft WoonSaem ingediend voor de Diversiteitsprijs die Movisie eind 2011 organiseerde. WoonSaem is niet als winnaar uit de bus gekomen, maar er is een artikel opgenomen in de publicatie 'Ouderen de generatie van de toekomst?' van Movisie – 20 succesvolle diversiteitsprojecten.
- De website wordt goed bezocht.